

10. Производство продуктов животноводства на промышленной основе / под ред. А. С. Всяких. М.: Колос, 1984. 175 с.
11. Розведення сільськогосподарських тварин / за ред. М. З. Басовського. Біла Церква, 2001. 400 с.
12. Рубан С.Ю., Костенко О.І., Даншин В.О., Бакадоров П.П. Методологія оцінки змін у популяціях молочної худоби як засіб визначення стратегії їх селекційного удосконалення. *Науковий вісник НУБіП України*. К., 2009. № 138. С. 39–47.
13. Селекція молочної худоби і свиней : навч. посіб. / за ред. професора Т. В. Підпалої. Миколаїв: МНАУ, 2012. 297 с.
14. Сыровотка В. И. Автоматизирование оборудования молочных ферм. М.: Росагропромиздат, 1989. 156 с.
15. Топіха В. С. та ін. Організація племінної справи: навч. посіб./ за ред. В. С. Топіха. Херсон: Гринь Д.С., 2018. 264 с.

*Олена Лесновська, Анастасія Борисенко
(Дніпро, Україна)*

ВПЛИВ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ *БІОЗИМ СИМБІО* НА ПРОДУКТИВНІ ОЗНАКИ ДІЙНИХ КОРІВ

Постановка проблеми. Повноцінність та збалансованість раціонів годівлі для дійних корів – це на сьогодні основне питання, яке стоїть перед виробниками молочної продукції.

Більшість фермерських господарств та приватних підприємств використовують для годівлі тварин корми власного виробництва. Раціони з набору таких кормових ресурсів не завжди відповідають та задовольняють потреби молочної корови, і, як результат, – зменшення рівня молочної продуктивності, погіршення якісного складу сировини та недовголіття використання тварини.

З метою усунення негативного впливу в структурі раціонів кормових ресурсів невідповідної якості та збалансованості раціону за поживними речовинами, більшість господарств використовує білково-вітамінно-мінеральні кормові добавки, пробіотики, пребіотики, ферменти та інше. Це, на сьогодні, найефективніший метод профілактики багатьох захворювань корів та підвищення їх продуктивних ознак.

Аналіз літератури. На молочних фермах для підвищення надоїв високопродуктивним коровам згодовують велику кількість зернових кормів. Цей захід підвищує енергетичну цінність раціону, і, як правило, молочна продуктивність корів зростає. Однак, якщо при цьому раціон бідний на об'ємі корми, зменшується забезпечення тварин вітамінами, мінеральними речовинами. В результаті зменшується жирність молока [3, с. 8, 179].

Одним із актуальних напрямків підвищення ефективності засвоєння поживних речовин кормів є додаткове введення в структуру раціонів кормових добавок. Активний розвиток бактерій сприяє кращому розщепленню клітковини

та синтезу вільних жирних кислот. В результаті покращується конверсія корму [1, с. 15].

Проведені дослідження вітчизняними вченими доводять позитивну дію кормових добавок на молочну продуктивність корів та якісні показники молока. В структурі раціону за однотипової годівлі тварини повинні одержувати кормову добавку в кількості 5–6 г/гол добу. Підвищення середньодобових надоїв при цьому становитиме 15,5–9,2 % [4, с. 124].

У дійних корів при використанні біопрепаратів спостерігається стабільна тенденція до зростання вмісту жиру у молоці на 0,05–0,1 % та білку на 0,02–0,03 %, що вказує на покращення його якості [2, с. 9].

Метою досліджень було встановлення впливу використання кормової добавки Біозим Симбіо в раціонах годівлі корів червоної степової та української чорно-рябої молочної порід на рівень їх продуктивності в умовах фермерського господарства «Юран» Новомосковського району Дніпропетровської області.

Результати досліджень. Молочні корови в господарстві отримували раціон годівлі на 65,0 % представлений грубими кормами з великим вмістом клітковини. Надлишок клітковини у раціоні зменшує перетравність і використання інших поживних елементів.

До складу раціону годівлі молочних корів дослідних груп була включена кормова добавка Біозим Симбіо в кількості 0,03 кг на добу для кожної тварини. Ця добавка містить у своєму складі ензими, клітинні стінки дріжджів, пробіотик, емульгатори, тим самим сприяє підтриманню збалансованої мікрофлори травного тракту тварин, поліпшує засвоюваність та доступність поживних речовин (в тому числі клітковини), підвищує стійкість до хвороб і, найголовніше для сучасного виробництва, підвищує рівень продуктивних якостей корів при зменшенні витрат кормів.

Результатами досліджень відмічено вірогідне перевищення середньодобових надоїв корів, що додатково до основного раціону отримували кормову добавку Біозим Симбіо (табл. 1).

Таблиця 1. Середньодобовий надій піддослідних корів, кг

Місяць лактації	Групи корів			
	контроль		дослід	
	I (червона степова)	II (українська чорно-ряба молочна)	III (червона степова)	IV (українська чорно-ряба молочна)
2	12,9±0,54	15,1±0,67	13,4±0,62*	17,4±0,49
3	13,3±0,78	16,8±0,85	14,8±0,73	18,7±0,62
4	14,4±0,63	17,9±0,69	16,3±0,65*	20,3±0,71*
5	15,7±0,56	19,2±0,73	17,2±0,61*	21,7±0,90**
6	16,2±0,70	20,1±0,84	17,0±0,82*	23,2±0,86*
7	14,6±0,93	20,0±0,81	16,7±0,86*	23,4±0,93
8	14,0±0,86	19,6±0,77	15,8±0,94**	22,4±0,81
9	13,5±0,77	18,4±0,83	15,2±0,86	21,8±0,76
10	13,1±0,64	16,5±0,65	14,7±0,75*	18,5±0,57
Сумарний надій за період	3831,0±28,92	4908,0±25,41	4233,0±38,14*	5622,0±33,62*

Корови червоної степової породи III групи переважали своїх ровесниць I групи відповідно по місяцях лактації: в 2 місяць – на 3,9 %, в 3 місяць – 11,3 %, в 4 місяць – 13,2 %, в 5 місяць – 9,6 %, в 6 місяць – 4,9 %, в 7 місяць – 14,4 %, в 8 місяць – 12,6 %, в 9 місяць – 12,5 %, в 10 місяць – 12,2 %. Корови української чорно-рябої молочної породи IV групи переважали своїх ровесниць II групи відповідно: в 2 місяць – 15,2 %, в 3 місяць – 18,2 %, в 4 місяць – 13,4 %, в 5 місяць – 13,0 %, в 6 місяць – 15,4 %, в 7 місяць – 19,3 %, в 8 місяць – 14,3 %, в 9 місяць – 18,5 %, в 10 місяць – 12,1 %.

Сумарний надій за період для корів I та II груп становив 3 831,0 та 4 908,0 кг. Ровесниці дослідних груп переважали їх відповідно на 10,49 та 14,54 %.

Нашими дослідженнями було встановлено біохімічний склад молока піддослідних корів (табл. 2).

Корови, що вживали разом з основним раціоном годівлі кормову добавку Біозим Симбіо, відрізнялися підвищеним вмістом жиру в молоці впродовж всього дослідного періоду.

Таблиця 2. Вміст жиру в молоці піддослідних корів, %

Місяць лактації	Групи корів			
	I	II	III	IV
2	3,30±0,03	3,51±0,04	3,31±0,02	3,55 ±0,04
3	3,28±0,04	3,54±0,05	3,33±0,03	3,57±0,04
4	3,29±0,05	3,53±0,03	3,34±0,05	3,60±0,07
5	3,29±0,04	3,51±0,08	3,33±0,04	3,62±0,09
6	3,34±0,06	3,53±0,09	3,37±0,06	3,61±0,06
7	3,39±0,04	3,58±0,06	3,41±0,06	3,60±0,06
8	3,43±0,05	3,60±0,05	3,48±0,05	3,63±0,07
9	3,47±0,07	3,62±0,03	3,51±0,07	3,66±0,05
10	3,48±0,06	3,67±0,05	3,51±0,07	3,68±0,07
В середньому	3,36±0,08	3,56±0,07	3,39±0,06	3,61±0,05

Так, у корів червоної степової породи I групи вміст жиру в молоці продовж досліду був в межах 3,28–3,48 % тоді як у їх ровесниць III групи – 3,31–3,51 % відповідно. За середнім вмістом жиру в молоці корови I групи поступалися своїм одноліткам III групи на 0,03 %.

Корови української чорно-рябої молочної породи II групи мали вміст жиру в молоці впродовж періоду в межах 3,51–3,67 %. У їх ровесниць IV групи цей показник був на рівні 3,55–3,68 %. Тобто за середнім вмістом корови IV групи переважали своїх породних однолітків за вмістом жиру в молоці на 0,05 %.

Висновки. 1. Підвищення середньодобових надоїв відмічено у корів, що додатково до основного раціону отримували кормову добавку Біозим Симбіо. Збільшення рівня молочної продуктивності становило 10,49–14,54 % в розрізі порід. 2. Використання кормової добавки Біозим Симбіо в раціонах годівлі дало можливість підвищити вміст жиру в молоці дійних корів різних порід на 0,03–0,13%.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калінчик М. В. Тенденції досягнень науки і практики у годівлі тварин шляхом оптимізації раціонів. *Продуктивність агропромислового виробництва* : Наук.-практ. зб. 2012. № 22. С. 14–29.
2. Горчанок А. В., Онищенко Л. С. Вплив препарату Смартамін на молочну продуктивність корів. *Аграрна наука і харчові технології*. 2017. Вип. 4 (98). С. 9–18.
3. Підпала Т. В. Селекція сільськогосподарських тварин. Миколаїв : Видавничий відділ МДАУ, 2006. 277 с.
4. Харко М. В., Денькович В. С. Молочна продуктивність та обмінні процеси в організмі корів за використання в структурі раціону препарату «Biosprint». *Вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького*. 2017. Т. 19. № 79. С. 122–126.

*Олена Лесновська, Єлизавета Мазепа
(Дніпро, Україна)*

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА ЗАБІЙНІ ЯКОСТІ ПОРОСЯТ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРУКТУРИ РАЦІОНУ ГОДІВЛІ

Постановка проблеми. Основна проблема стримання розвитку галузі свинарства – це недостатність кормових ресурсів та незбалансованість раціонів годівлі, в тому числі молодняку в період відгодівлі. Більшість свиноферм утримують невелику кількість поголів'я, забезпечуючи їх вирощування власними кормовими засобами або залишками від нереалізованих злаково-бобових культур. Вирощування молодняку на таких раціонах годівлі повністю не розкриває генетичний потенціал порід, призводить до збільшення строків отримання продукції, зниження забійної маси поросят та підвищення витрат на одержання одиниці приросту живої маси тварин [3, с. 11].

Іншою причиною стримання розвитку галузі є загострення конкуренції на ринку м'ясопродукції. Собівартість виробництва свинини залишається досить високою, що обмежує конкурентоспроможність продукції на світовому ринку. Споживачі віддають перевагу більш дешевому м'ясу птиці. У річному продуктовому кошику пересіченого українця споживання курятини становить 27,1 кг, тоді як свинини – лише 10,9 кг [4, с. 75].

Одним з методів удосконалення технології вирощування поросят є використання в раціонах їх годівлі преміксів та кормових добавок, дія яких пов'язана з покращенням обмінних процесів в організмі, збільшенням поживності раціонів та засвоюваності кормів, підвищенням скороспілості тварин.

Аналіз літератури. Відгодівельні якості поросят значною мірою визначаються умовами їх утримання та годівлею. Для значного поліпшення процесів травлення молодняку та засвоєння ними поживних речовин корму в господарствах все ширше використовують кормові ферменти, пробіотики, пребіотики, підкислювачі кормів, фітазовмісні препарати, премікси та інші [2, с. 34].

Зважаючи на біологічні особливості травної системи поросят, правильна